

Jedna z najwybitniejszych powieści amerykańskich XX wieku, a zarazem najsłynniejsza powieść o II wojnie światowej. Utrzymana w poetyce czarnego humoru, ukazuje bezsens wojny i armii jako instytucji, wyśmiewa mechanizmy społeczne rządzące się logiką absurdu. Jej bohaterowie to zbiorowisko wariatów, fanatyków, idiotów i oportunistów, ale nade wszystko ludzi, którzy pragną jednego – by przeżyć.

Pilot Yossarian jest przekonany, że wszyscy dybią na jego życie – zarówno Niemcy, jak też dowódcy jego jednostki, zmuszający go do udziału w coraz większej liczbie misji bojowych. Udaje wariata, by wykpić się od dalszych lotów. Tymczasem otaczają go sami wariaci. Major Major Major, który przyjmuje podwładnych tylko wtedy, gdy go nie ma; porucznik Scheisskopf, którego działalność ogranicza się do urządzania defilad; porucznik Milo Minderbinder, który traktuje wojnę jako sposób na zabicie majątku i bombarduje własne pozycje, bo dogadał się z nieprzyjacielem. Oficjalnie w amerykańskim wojsku nie ma miejsca dla wariatów; choroba psychiczna stanowi wystarczającą przesłankę, by zostać natychmiast odesłanym do domu – przepisy są bardzo wyraźne. Jest jednak mały kruczek – osławiony „paragraf 22”...